05
Hadrián
24/6/2025

Zpravodaj Mezinárodního divadelního festivalu Regiony

Zdarma

festivalregiony.cz

REGIONY
MEZINÁRODNÍ
DIVADELNÍ FESTIVAL
HRADEC KRÁLOVÉ

Úvodník

Milé čtenářstvo,

už jste si tento ročník festivalu řekli: „*Já fakt miluju divadlo!*" Ne? Ano? Kdy? Mně tato věta, myšlenka, pocit prolétly hlavou, když jsem se v intimní atmosféře dotýkala ramen ostatních diváků pod plachtami stanu katalánské skupiny Cia Ortega. Seděla jsem v přítmí, odhadovala obrysy mých kolegů, poslouchala příběh, ohmatávala různé materiály, navázala jsem vztah… zkrátka stalo se tam v tu chvíli TO kouzlo. Byla jsem na vteřinu naplněna vědomým štěstím z divadla.

Dovolím si odhadovat, že právě pro tento pocit si na Regiony přijíždíme všichni. V programu hledáme název, který zní zajímavě. V anotacích pátráme po tématech, která s námi souzní. Těšíme se na oblíbené tvůrce. Někdy se ale kouzlo objeví v nečekanou chvíli – v nové formě, s neznámou skupinou. Festival je místem, které nám umožňuje poznávat nové a daleké. Bez výčitek si přiznejme, že právě ochutnávky ze zahraničí nás lákají. Tímto nechci slepě protěžovat cizokrajné umělecké počiny, jen nahlas přiznávám jejich atraktivitu. Nestydím se za to, že si jedu do Hradce pro trochu inspirace mimo domácí divadelní rybníček, ve kterém si zvesela plavu celý rok.

Český, španělský, japonský, loutkový, činoherní, pohybový, bůhvíjaký. Ve výsledku je fuk, kdy si řeknete: „*Já fakt miluju divadlo.*" Pokud se vám to doposud během Regionů nepoštěstilo, nezoufejte! Máme před sebou ještě mnoho nadupaných dní a nabídka je opravdu pestrá. Moc vám přeji, aby se vám TO kouzlo na festivalu přihodilo.

Milujte divadlo. Milujte Regiony.
Milujte našeho Hadriána.

Krásný pátý den přeje

Adéla Kalusová

Víte, že…

V roce 1910 vyzdobil část interiéru Klicperova divadla secesní dekoratér František Kysela – ovšem při další přestavbě v roce 1927 tato dekorace zmizela.

Hadrián
Zpravodaj Mezinárodního divadelního festivalu Regiony

Šéfredaktorka
Veronika Švecová

Redakce
Adéla Kalusová
Tereza Kubalová
Dominik Rathan
Štěpán Truhlařík

Dětská stránka
Jana Nechvátalová
Čarokrásno kolektiv

Korektury
Anežka Hašková

Grafický design
Přemysl Zajíček

Produkce
Barbora Kalinová

Sazba a ilustrace
Čarokrásno kolektiv
Kristýna Marková
Nikola Iljučoková
Barbora Tomová

Foto
Anna Bartolotti
Karolína Malá
Ester Šebestová
Jan Šmída
Lukáš Veselý
Milan Hajn
Archivy divadel

Tisk
Martin Sedláček

Obálka
SPAfrica, Studio Julian Hetzel, Foto: Alexandra Masmanidi

Pořadatelé festivalu
Klicperovo divadlo o.p.s.
Divadlo DRAK
a Mezinárodní institut figurálního divadla o.p.s.
kontrapunkt, z. ú.

Generální partneři
Statutární město Hradec Králové
Calendarium Regina

Hlavní partneři
Ministerstvo kultury České republiky
Královéhradecký kraj
Státní fond kultury ČR

Glosa

Kámen, nůžky, papír – drama na tři gesta

Když se řekne kámen, nůžky, papír, většina lidí si vybaví něco mezi dětskou hříčkou a poslední instancí rozhodovacího systému pro dospělé. A právem. Tahle hra totiž funguje tam, kde už diplomacie selhala, a kde slova nestačí. Máte poslední sušenku? Rozhodnete tím, kdo ji sní. Chcete vědět, kdo bude měnit plenky nebo vstávat k dětem? Odpověď přináší dlaň, sevřená v pěst, rozevřená jako list nebo zkroucená do smyčky destruktivního nástroje domácnosti. Tři jednoduché možnosti. Tři gesta rukou. A přesto v sobě tahle hra skrývá víc napětí než celý šachový turnaj s Magnusem Carlsenem. A taky je podstatně rychlejší.

Původ hry sahá až do starověké Číny a Japonska, kde si místo kamene, nůžek a papíru hráli třeba se žábou, hadem a stonožkou. Postupem času se hra rozšířila po světě a dočkala se své ikonické trojice. V mnoha zemích se pravidelně konají oficiální turnaje, které přitahují hráče všech věkových kategorií. Jedním z nejznámějších byl USA Rock Paper Scissors League Championship, který měl i významné sponzory a přímé přenosy. Výhry v těchto turnajích nejsou jen symbolické – například vítěz celonárodního amerického turnaje si odnesl 50 000 dolarů. Turnaje mají přísná pravidla, včetně tzv. „throw cadence" – jednotného rytmu ukazování – aby se předešlo podvádění. Finálové zápasy bývají nečekaně napínavé – v roce 2014 trvalo finále mistrovství světa přes 12 minut, protože oba hráči (zástupci Japonska a Kanady) opakovaně dávali kámen.

Strategie? Existuje! Výzkumy ukazují, že lidé po vítězství často opakují stejný tah, zatímco po porážce se snaží improvizovat – zpravidla chaoticky. Tzv. cyklická dominance. Pokud tedy někdo vyhraje kamenem, zkuste příště vzít papír. A přesto všechno tahle hra stále drží status jedné z nejférovějších her v dějinách lidstva. Je univerzální, nevyžaduje žádné pomůcky, hraje se rychle a je naprosto demokratická.

Jak tuto hru pojali Wariot Ideal se odhalí dnes ve Studiu Divadla Drak v 18:00.

Veronika Švecová

Tip dne

Dneska bych být vámi milí čtenáři navštívila od 17 hodin představení skupiny Divadlo beze slov, která je složená z neslyšících performerů. Věřím, že zakoušení mimoestetické funkce divadla Vás oblaží. Můžete pak plynule navázat uvedením Marie Stuartovny od „Bezručů", protože žen a politiky ba dokonce žen v politice není nikdy dost!

Adéla Kalusov

Horoskop

Býk

Pohodlí je pro tebe priorita – stánek s občerstvením, teplá mikina a nejlepší výhled. Klidně nech ostatní spěchat, ty víš, že do sálu stejně pouštějí na poslední chvíli.

Blíženci

Tvůj diář praská ve švech – osm představení za den zní skvěle, ale i Hamlet měl jen pět aktů. Vybírej srdcem!

Divadelní slovníček

Režijní rukopis – osobitý, snadno rozpoznatelný styl konkrétního režiséra, který se projevuje výběrem témat, výtvarným řešením, způsobem práce s herci, rytmem inscenace, interpretací textu a využitím prostoru. Režijní rukopis bývá konzistentní napříč inscenacemi a dává režisérovu dílu jedinečný charakter.

Anketa

Symetrie nebo chaos?

Chaos! Můj muž vždy říkal, že pořádek je pro blbce, inteligent zvládne chaos.

Monika
návštěvnice festivalu

Barbora Valentová Voráčová: Najít svou vlastní vypravěčskou osobnost

Barbora Valentová Voráčová

- lektorka storytellingu, spisovatelka a dramaterapeutka.
- organizaci založila v roce 2013 a vedla ji dalších 7 let
- storytelling vede workshopy a teambuildingy pro veřejnost i firmy, pořádají storytellingový festival

Co si má návštěvník představit pod konceptem storytellingu?

Storytelling je druh umění a zároveň způsob seberealizace a poznávání světa. Je to metoda, jak vědomě pracovat s příběhem a osvojit si základní stavební prvky vypravěčského řemesla, ale i interpretační dovednosti a kreativní způsob uvažování. Storytelling je blízký stand-upu i slam poetry, jeden člověk vystupuje před publikem a nepoužívá žádné rekvizity či scénografii, podstatou storytellingu je ale vždy příběh, tedy vyprávění, které má začátek, střed a konec. Metoda živého vyprávění neboli storytellingu přímo navazuje na tradici vypravěčství a tradiční lidové předávání příběhů, jen vyprávění posunuje do dnešního moderního světa. Protože se klasické vyprávění z našich domovů pomalu vytrácelo, přišla vědomá práce s příběhem, tedy řemeslo vyprávění zvané storytelling.

S jakými výzvami se ve storytellingu setkáváte? Udržet divákovu pozornost „jen" pomocí slov a fantazie musí být náročné.

Storytelling je intimní záležitost – bývá v komornějším kruhu lidí, vypravěči vystupují bez mikrofonu, je ideální, když diváky příliš nerozptyluje okolí, ale naopak příběhům pomáhá. Myslím, že se dá ale bez nadsázky říct, že výzvou je každé vyprávění, protože to je živý tvar, jehož základem je sdílení s lidmi, a proto záleží na tom, v jakém jsou diváci i vypravěč rozpoložení, co se děje kolem. Vše se dá do příběhu zapojit. Troufám si říct, že ono „jen" pomocí slov a fantazie vlastně až tak náročné není. Jsme zvyklí vnímat tolik vizuálního smogu, je kolem nás tak strašně moc obsahu, který se neuvěřitelně rychle mění, že právě ono „jen" hlas a živý skutečný člověk je vlastně něco, co může upoutat velice dobře. Je to totiž autentické, děje se to teď a tady, v přítomnosti každého z nás, tvoříme to společně, a v tom je to specifické a působivé.

Inspirovala jste se zahraničními zkušenostmi s vyprávěním? Vím, že například ve Skotsku nebo v jiných zemích má tato forma silnou tradici.

Ano, vycházela jsem ze své zkušenosti se storytellingem v Norsku. I proto jsem považovala za důležité založit spolek, a ne se věnovat vyprávění solitérně. V Oslu ve škole jsme totiž pracovali ve skupinách a mně dávalo smysl pokračovat tímto stylem. Měla jsem to štěstí, že jsem vyjela na stáž do Skotského storytellingového centra v Edinburghu, kde jsem strávila tři měsíce a během největšího evropského festivalu jsem měla možnost vidět vypravěče z celého světa. Bylo to nesmírně inspirativní. Každý vypravěč je jiný, ať už vychází z vlastní národní tradice nebo ze své vlastní osobnosti. Podle mě je na storytellingu nejúžasnější právě ta svoboda najít vlastní vypravěčskou osobnost a na „jevišti" (v kavárně, parku, divadle…) být sám sebou a nechat skrze sebe proudit příběh. To možná zní trochu ezo, ale nějak tak si to představuju. Ve vypravěčském světě se říká, že když člověk odchází z představení, neměl by si říct: „To byl ale skvělý vypravěč!", ale naopak by si měl říct: „To byl ale skvělý příběh!" To mi dává smysl. Vypravěči příběhy předávají, to je jejich poslání.

Existovala na české scéně předtím podobná vypravěčská kultura?

Co se týče české vypravěčské kultury, tak u nás se tolik nerozvíjela, my byli mistři třeba v loutkovém divadle, ale vypravěčství jako takové kvetlo spíš v zemích se silnou mytologií, jako jsou právě severské země nebo Velká Británie. Na Islandu můžete doteď potkat elfy a víly. V Česku před naším spolkem působil solitérní vypravěč Martin Hak, který si k vyprávění našel cestu skrze dramatickou výchovu, a nehlásí se ke storytellingové metodice. Určitě doporučuji jeho vyprávění! Další českou profesionální vypravěčkou je Michala Piskačová, která pořádá každoroční festival Kolotoč příběhů, jediný současný vypravěčský festival u nás, a taky Tomáš Jireček, který je i improvizátor a dramaterapeut.

Co dělá vypravěče úspěšným a jak lze dané dovednosti rozvíjet u členů skupiny?

Myslím, že vypravěče dělá to, že se za vypravěče považuje. To je často první věc, na kterou se ptám na svých workshopech. Cítíte se jako vypravěčky? Vypravěči? Většinou zvednou ruku tak dva lidi, a ještě dost stydlivě. A přitom vyprávíme všichni. Máme ten dar a každý den někomu popisujeme, co jsme dělali, jak jsme se cítili… I kdybychom si to „jen" psali do deníku, tak vyprávíme. Jsme tedy z podstaty vypravěči, ale samozřejmě má někdo větší talent na to tuhle dovednost ukazovat ostatním a cítit se v tom dobře. Osobně si myslím, že opravdu každý může vyprávět, ale otázka je, jak mu v tom bude. A já se snažím storytelling učit tak, aby si lidé našli svou vypravěčskou osobnost, svou polohu a v té se zabydleli. V čem se necítí tak dobře, můžou postupně trénovat. Podobné je to s trémou nebo chutí vystupovat před lidmi. Třeba je někdo opravdu poutavý vypravěč, ale nerad mluví před lidmi, i to se může stát. Kdyby chtěl vystupovat, musel by pracovat na svém studu, i to k tomuto řemeslu patří.

Má storytelling v Česku šanci se stát plnohodnotnou uměleckou a vzdělávací disciplínou?

Myslím si, že ano. Má k tomu rozhodně potenciál. Ve Skandinávii plnohodnotnou uměleckou disciplínou je už poměrně dlouho, ve vzdělávání se tam také používá velmi často. Myslím, že je jen otázkou času a dobrého PR, kdy to tam bude i u nás.

ptala se Tereza Kubalová

Dvě královny, jeden boj

Konflikt královen Marie Stuartovny a Alžběty I. zpracoval Friedrich Schiller již v roce 1800. V poměrně rozsáhlé veršované divadelní hře *Marie Stuartovna* zachytil poslední tři dny života skotské královny, která je vězněna na příkaz anglické královny Alžběty I. Tudorovny a čeká na rozsudek smrti kvůli obvinění ze spiknutí, jež mělo ohrozit postavení a trůn anglické královny.

Historie Schillerovi sloužila jako půdorys pro pochopení současných problémů. Ze hry je cítit hluboký vhled do historické situace. Jedná se ale spíše o komorní psychologické drama než historicky věrohodnou fresku. Schiller ve sporu královen klade důraz především na osobní rovinu než na tu politickou. Dvě rivalky vykresluje jako vzájemné protipóly, které se v jeho romantickém pojetí stávají až archetypálními. Marie tak představuje vášnivou bezprostřední ženu a vznešenou mučednici, zatímco Alžběta chladně kalkulující a bezohlednou panovnici zmítanou politickým tlakem i osobní nejistotou. Vrcholem tragédie je setkání obou královen, ke kterému sice ve skutečnosti nikdy nedošlo, v Schillerově pojetí ale slouží právě k vyhrocení jejich vzájemných protikladů.

Marie nakonec katastrofu promění v osobní triumf tím, že verdikt anglického soudu přijme jako pokání za své hříchy spáchané v minulosti. Tím, že rozhodnutí svých soudců interpretuje jinak, než jak jej původně zamýšleli, se vyvyšuje nad jejich moc a skrze dobrovolné sebezapření dosahuje morální očisty.

Britský dramatik a režisér Robert Icke Schillerovu hru přetavil v současné politické drama. Původní text výrazně zkrátil, převedl do současné řeči a zaměřil se především na prozkoumání politických střetů a způsobu myšlení těch, kdo se na nich podílí. Ve své inscenaci z roku 2016 uvedené v londýnském divadle Almeida se na začátku vždy hodem mincí rozhodlo, která ze dvou hereček ztvární jakou královnu. Podtrhl tím zaměnitelnost obou královen, které tvoří jen dva póly jedné ženy, dvě strany jedné mince. Navzdory jejich osobnostním a náboženským rozdílnostem jsou obě oběti – obě uvězněné, jedna doslova, druhá ve své roli panovnice. Jsou obklopeny mužskými intrikami a spiknutími, která určují jejich osud, aniž by měly možnost skutečně rozhodovat samy za sebe.

Právě z verze Roberta Ickeho v překladu Pavla Dominika vychází inscenace Divadla Petra Bezruče v režii Jana Holce. Jak silně se čtyři sta let starý konflikt dvou královen dotýká problémů současného světa, můžete zjistit dnes v 19 hodin v Klicperově divadle.

Dominik Rathan

Julian Hetzel: Akt dívání se nikdy není nevinný

Vaše tvorba je bezpochyby otevřeně politická. Může divadlo změnit svět?

Jestliže politici mohou dělat špatné divadlo, tak já jako divadelník bych mohl dělat skvělou politiku. Před několika lety jsem chápal roli umělce jako kritického pozorovatele společnosti. Dnes si myslím, že to nestačí. Neexistuje žádný nedotčený vnějšek. Všichni jsme do toho zapleteni. Navíc nevidím rozdíl mezi sebou jako umělcem a svými spoluobčany. Dějiny nejsou nic, co se vytváří tam nahoře, ani něco, co se děje bez vás. My jsme lidé – a teď je ta pravá chvíle postavit se za své přesvědčení a změnit běh událostí. Všichni vidíme, co se děje. Jsme svědky a neseme odpovědnost. Umění je zbraň a divadlo je forma, kterou jsem si vybral pro svou práci. Možná není nejúčinnějším nástrojem k prosazování změn, přesto věřím, že se může lidí dotknout a vytvořit dlouhodobý dopad, který lidi inspiruje k tomu, aby se na věci dívali jinak.

Tvoříte z levicových pozic, jste kritický k neoliberalismu. To, co v současnosti pozorujeme ve světě, je však spíše návrat ke konzervatismu, často přímo ke krajní pravici. Jak si tento regres vysvětlujete?

S ideologií je to jako se zápachem z úst, vždycky je to ten druhý, u koho ji vnímáme. Je snadné bít politického nepřítele a ozbrojovat jazyk. Situace, v níž žijeme, je však mnohem složitější a vyžaduje kritickou sebereflexi a nové způsoby dialogu. Zdá se, že zažíváme konec liberální demokracie a převzetí moci konzervativním populismem - zatímco tzv. levice prožívá krizi identity. Mohli jsme mít falešný dojem, že existuje konsenzus o humanitních idejích a že se všichni shodneme, myslím tím formulace typu „už nikdy více“ – ale to byl jednostranný klam. Znovu se dozvídáme, že země je placatá a vracíme se rovnou do středověku. Doufám, že moje práce může aktivovat nezávislé kritické myšlení. Musíme najít nové nástroje, které nám umožní jít kupředu – jako celek.

V projektu SPAfrica zkoumáte souvislost mezi kapitalismem a rasismem. Jak?

Souvislost mezi kapitalismem a rasismem je zřejmá. Jeden systém potřebuje druhý. Při spolupráci s Ntando Cele na projektu SPAfrica jsme se snažili tento vztah lépe pochopit. Podívali jsme se na něj z obou našich pozic - a kriticky jsme se podívali na progresivní levici, kulturní sektor i na sebe jako na umělce, kteří profitují právě z toho systému, který kritizujeme. Zdá se, že jsme do této situace zapleteni všichni. Jsme součástí problému. Ale nikdo se neodvažuje říct, co se vlastně děje. A tak jsme se s Ntando rozhodli otřást diskurzem a způsoby, jakými o některých otázkách mluvíme. Rozhodli jsme se propojit naši osobní situaci s širším politickým rozměrem.

Politické divadlo je široký pojem a hodně záleží na způsobu navázání kontaktu s publikem. Změnit něčí pohled na věc, osvětlit téma z nových perspektiv je důležitý, ale obtížný úkol umění. Jak přistupujete ke vztahu s diváky?

Akt dívání se není nikdy nevinný. Pokud se nám podaří nastolit shodu na této myšlence, můžeme pracovat s pozicí diváka. Ve většině mých výtvorů se skutečné drama neodehrává na jevišti, ale mezi lidmi, kteří se dívají. Ve SPAfrice si s Ntando hrajeme s diváky, mateme je, zavádíme je a navazujeme s nimi přímé spojení. Rozesmějeme je a rozpláčeme a pak sbíráme jejich slzy, aby v Jižní Africe pršelo. Humor je prvek, který oba, Ntando i já, používáme ve své tvorbě, a je to velmi silný, ale v umění velmi podceňovaný nástroj.

Kde vy osobně vidíte naději na lepší svět?

Naději vidím, když se podívám do očí své dcery. Bude vyrůstat v tvrdém a velmi dynamickém světě, ale jsem si jistý, že najde způsoby, jak se ve světě, ve kterém žije, orientovat a jak ho proměnit.

Máte nějaké tipy na knihy nebo umělecká díla, která vás v poslední době oslovila?

Vždycky si přečtu alespoň jeden grafický román a jsem velkým fanouškem vizuální žurnalistiky. Mohu vřele doporučit dílo Joea Sacca, který jedinečným způsobem zkoumal a dokumentoval konflikt v Palestině a Izraeli. *Footnotes in Gaza* byla jeho poslední kniha, kterou jsem četl, a je to silný dokument, který fascinujícím způsobem kombinuje obsah a formu.

SPAfrica bude k vidění dnes ve 20:00 a zítra v 16:00 v Besedě Klicperova divadla. Po dnešním uvedení následuje debata Kitchen Table.

Ptala se Veronika Švecová

Budeme si rozumět i beze slov.

Hradečáci jistě dobře znají Divadlo beze slov, které před více než dvaceti lety založili při Mateřské, Střední a Vyšší odborné škole Štefánikova pro sluchově postižené právě v Hradci Králové. A pokud jste navštívili náš festival již minulý rok, mohli jste na vlastní oči poznat, že slovo handicap v tomto krásném projektu nemá místo. Jinak tomu nebude ani letos.

Divadlo beze slov propojuje svět neslyšících a slyšících ať už v tvůrčím procesu nebo během představení, které hrají členové souboru převážně pro slyšící publikum. Toto přemostění dvou světů se pro studenty ukazuje jako možnost osmělit se a nacházet pevnost pod nohama v budoucím dospělém světě.

Divadlo beze slov je projekt s charakterem neformálního vzdělávání a nabízí dětem možnost zažívat a prožívat situace, jednat v nich, komunikovat přes pohyb, výraz a gesto. Principy dramatické výchovy a tanečního, pohybového divadla využívá umělecká vedoucí Eva Kuršová již desítky let a svým dlouholetým snažením i péčí dokazuje fakt, že „dělat divadlo" rozvíjí různé osobnostní dovednosti přes komunikaci a vyjádření emocí po souhru, kooperaci a partnerinu. Naslouchám druhým bez potřeby slov. Učíme se číst z pohledu. Možnost naučit se něco, pracovat na smysluplném projektu, být pochválen a cítit se užitečným. To jsou nejen pro neslyšící studenty v rámci vzdělávacího procesu důležité hodnoty. V neposlední řadě nacházejí přes divadelní kolektiv kamarády.

Jak už název a podstata fungování Divadla beze slov napovídá, soustředí se na pohybové divadlo, tanec a pantomimu. Umělecká hodnota je přítomná, ale druhotná. Volenou formou se na jevišti fyzicky tematizuje podstata lidské komunikace bez ohledu na možnost dorozumět se slovem. Pokud jsme senzitivní, dokážeme vnímat upřímné signály těla, postavení, výrazu a to nám dává jasnou zprávu o nás i o druhých.

Budiž příslibem postupného otevírání dveří nejen na poli podobných spolků jako je Divadlo beze slov, ale i na profesionálních scénách, které se snaží přiblížit neslyšícím či nedoslýchavým divákům nabídkou představení s titulkami v českém jazyce. U vybraných inscenací je možné opatřit titulky na vyžádání nebo divadlo zajistí asistenci pro zrakově postižené. Těší mě, když vidím a slyším, jak se v našem divadelním prostředí objevují stále nové cesty a alternativy, jak zapojit do tvorby každého z nás. To, jak se divadla snaží být otevřená všem.

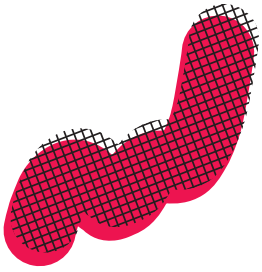
Adéla Kalusová

Anuše Kejřová (1874–1926), rozená Anna Nápravníková, byla významná česká kuchařka, spisovatelka a pedagožka, která se zasloužila o modernizaci domácího vaření v období první republiky. V roce 1910 založila v Hradci Králové první koncesovanou kuchařskou školu, kde nejen vyučovala, ale také pořádala putovní kurzy pro ženy po celé zemi. Její nejznámější dílo je *Úsporná kuchařka – Zlatá kniha malé domácnosti.*

30

počet vteřin, co jste váhalx, jestli jít ještě na jedno představení. A šlx jste!

R

Zpátky v čase

Můj včerejší den se nesl ve znamení různorodých pohledů do historie, ať už té více či méně vzdálené. Vezmu to retrospektivně.

Inscenace *Soudružky s kroužky* Dominika Migače, Marty Hermannové a Jana Pichlera nás přenesla do roku 1985, kdy se na pražském Strahově konala poslední spartakiáda. Tento výjimečný, ale jinak vlastně i normalizačně obyčejný den sledujeme perspektivou jedné československé soudružky, plošné loutky, jejíž modelkou se stala herečka Dita Kaplanová. Tvůrčí tým si s velkou dávkou nadsázky hraje s normalizačními klišé, která si generace porevolučních dětí s tímto obdobím pravděpodobně typicky spojuje – fronta na banány před konzumem, nákup módních kousků v ikonickém obchodním domě Kotva, portréty Gustava Husáka, ideologické názvy stanic metra nebo budovatelské slogany. S těmito stereotypními symboly a estetikou pracuje promyšleně, vtipně a dvojrozměrnost vnímání tohoto období tak důmyslně reflektuje.

O dalších dvacet let do minulosti jsme se pak podívali s inscenací *Čáslavská – Tokio – 1964* plzeňského Divadla Alfa – tedy do roku, kdy gymnastka Věra Čáslavská zvítězila na olympijských hrách v Tokiu. Loutková inscenace vznikla v koprodukci s tokijským divadlem PUK. Účinkují zde čeští i japonští herci a snoubí se v ní typické loutkářské principy obou kultur – marionety, bunraku (kde je loutka ovládaná třemi animátory v černém), kuruma ningyo (loutkář sedí na pojízdné stoličce a s loutkou je přímo propojen), projekce, stínové a objektové divadlo… Všechny použité prostředky k sobě však překvapivě ladí a výsledný tvar nepůsobí eklekticky, stejně tak se podařilo vyvážit i střídání obou jazyků. Kostru příběhu tvoří gymnastický víceboj, v němž byla hlavní rivalkou Čáslavské reprezentantka Sovětského svazu Larisa Latyninová, čímž inscenace akcentuje téma sportu jako nástroje symbolického politického odporu. Vícekolová struktura soutěže umožnila vytvořit napínavou podívanou plnou zvratů (navzdory tomu, že výsledek stejně předem známe). Silná je i linka přátelství s japonským kolegou-gymnastou Jukiem Endó.

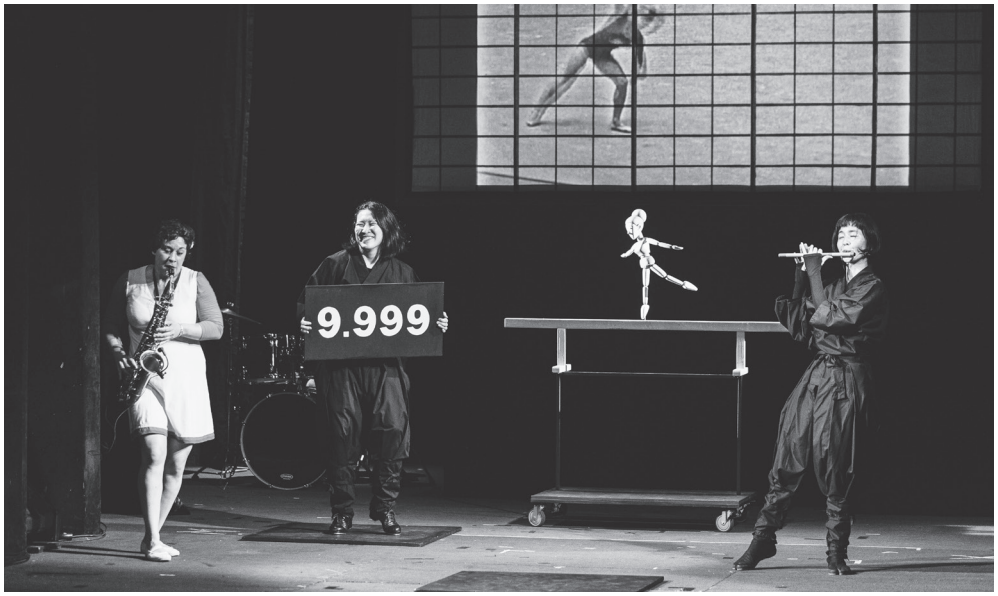
S *Happy Endem* slovenského nezávislého divadla Uhol_92 jsme se dostali až do dob mytických. Autorská inscenace režisérky Alžběty Vrzguly je tematicky poměrně rozkročená, základní rámec však představuje téma manželství a nahlížení ženso-mužských vztahů optikou antických mýtů. Ty tvůrčí tým propojuje se současnými společenskými narativy a především pak s genderovými stereotypy či archetypy maskulinity a femininity, které jsou v západní kultuře natolik zakořeněné, že i přes jejich uvědomění může být náročné se od nich plně oprostit. Vyprávění o postavách řecké mytologie střídají populární vztahové písně devadesátých a nultých let aranžované do různých stylů. Poměrně hutný a tematicky eklektický text je tak průběžně odlehčován pěvecky vynikajícími výkony Veroniky Husovské, Lenky Libjakové a Petera Ondrejička, které paralelu mezi těmito dvěma dějinnými obdobími ještě více umocňují.

Dominik Rathan

Bylo, nebylo...

Divadelní dramaturgyně Viktorka od malička miluje vyprávění příběhů. Na divadle ji těší, když diváci v hledišti napětím ani nedýchají, občas vykulí oči překvapením nebo rovnou sáhnou po kapesníku. Viktorka chce, aby každé představení stálo za to: musí mít spád, pořádnou zápletku a konec, na který se nezapomíná. Jenže dnes má v příbězích trochu chaos! Pomůžeš jí poskládat jednotlivé části tak, aby všechno klaplo a na jevišti to byla vážně jízda?

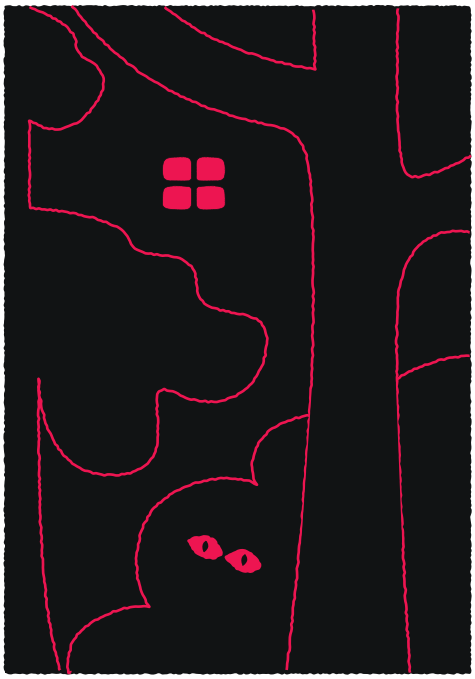
Kdo je to divadelní dramaturg?

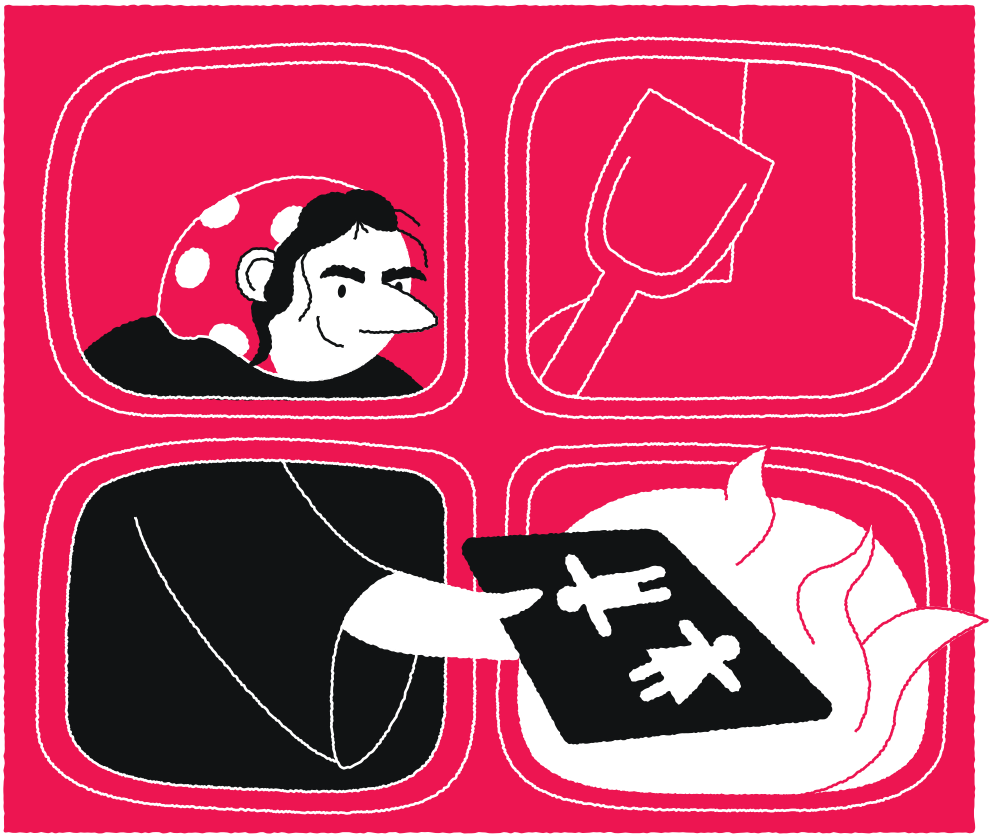
Divadelní dramaturg je ten, kdo chystá novou divadelní inscenaci – vymýšlí a třídí nápady, aby z představení nevznikl jeden velký zmatek. Umí přinést do příběhu pořádek a postarat se, aby všechno dávalo smysl a diváci dobře rozuměli.

Seřaď obrázky podle pořadí, v jakém se děj odehrál.

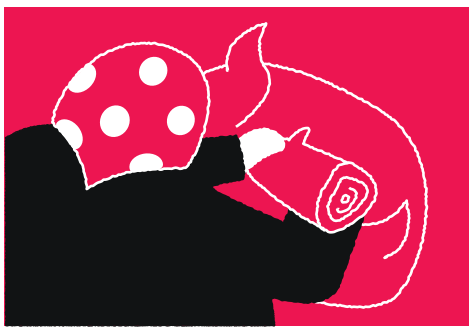

V jakém pořadí bys příběh vyprávěl ty? Může mít pohádka i jiný začátek nebo konec? A co kdyby hlavní postava byla Ježibaba nebo třeba veverka, která to všechno pozorovala ze stromu?

Co dnes určitě nepropásni

Příběh o domovu a (ne)vlastních rodičích ti poví Medvídek Mojko, šramot a chřest zažiješ ve Vytí a rytí, a kdyby tě zajímalo, jak se dají pohádky vyprávět jinak, než je znáš, nepropásni Dvě pohádky v lese!

10.00–10.50	Hlavní scéna Divadla Drak	Do stopy!	Naivní divadlo Liberec		5+	divadlo	200 Kč
10.30–11.15	Pod plachtou Divadla Drak	Dvě pohádky v lese	Loutky bez hranic	tlumočeno do znakového jazyka	4+	divadlo	160 Kč
11.00–12.00	Šapitó Žižka	Vypravěčský brunch	Storytelling CZ		rodinné	divadlo, performance	dobrovolné
11.00–12.30	Velké náměstí	Jiné místo	Anna Klimešová, Petr Erbes a kolektiv		12+	divadlo, performance	250 Kč
14.00–16.00	Šapitó Divadla Drak	Výzkumná zahrádka tvarů	Čarokrásno kolektiv		6+	dílna	dobrovolné
14.00–18.00	Plenér před Divadlem Drak	Kolotoč řezbáře Matěje	Řezbář Matěj			doprovodný program	dobrovolné
15.00–15.40	Laboratoř Divadla Drak	Vytí a rytí	Damúza		6+	divadlo	160 Kč
15.00–15.40	Šapitó u kašny	Medvídek Mojko	Divadlo Jednoho Edy / Miroslava Bělohlávková	tlumočeno do znakového jazyka	6+	divadlo	dobrovolné
15.00–22.00	Šapitó Žižka	Zvonec příběhů	Storytelling CZ		rodinné	divadlo	dobrovolné
15.00–15.45	Šapitó Žižka	Story café a Pohádky na přání	Storytelling CZ		6+	divadlo	dobrovolné
15.30–16.30	Letní scéna	O princi Bajajovi	Bílkovo kratochvilné divadlo		4+	divadlo	dobrovolné
16.00–16.45	Pod plachtou Divadla Drak	Dvě pohádky v lese	Loutky bez hranic	tlumočeno do znakového jazyka	4+	divadlo	160 Kč
16.00–18.00	Open Air stan	Zvířecí korunovace	Tygr Liška		rodinné	vizuální umění	dobrovolné
17.00–18.00	Malé náměstí	Add2)Cart	Add2)Cart			hudba	dobrovolné
17.00–18.00	Šapitó u kašny	Nejhorší zážitky z prázdnin	B.I.Z.O.N.I.z.s.		15+	divadlo	dobrovolné
17.00–18.00	Městská hudební síň	Divadlo beze slov	Divadlo beze slov	nonverbální		divadlo, tanec, performance	dobrovolné
17.00–19.00	Žižkovy sady	Představení činnosti RecyUpcy – Cirkulární centrum	RecyUpcy – Cirkulární centrum			doprovodný program	dobrovolné
17.00–17.40	Laboratoř Divadla Drak	Vytí a rytí	Damúza		6+	divadlo	160 Kč
18.00–19.05	Studio Divadlo Drak	Kámen nůžky papír	Wariot Ideal		rodinné	divadlo	200 Kč
18.00–18.15	Nové Adalbertinum	Bleší Cirkus	Jiří Polehňa			divadlo	dobrovolné
18.30–20.00	Velké náměstí	Jiné místo	Anna Klimešová, Petr Erbes a kolektiv		12+	divadlo, performance	250 Kč
19.00–20.20	Radnice	Commedie dell'arte	SŠUM Dramatický ateliér			divadlo	dobrovolné
19.00–20.10	Plenér u Zdrávky	AN-KI	Cia. Ortiga		8+	divadlo	250 / 400 Kč
19.00–21.50	Klicperovo divadlo	Marie Stuartovna	Divadlo Petra Bezruče		13+	divadlo	410 / 430 / 450 Kč
20.00–22.00	Šapitó Žižka	Noc příběhů	Storytelling CZ		18+	divadlo	dobrovolné
20.00–21.00	Šapitó Divadla Drak	Střídmí Klusáci v Kulisách Višní	Střídmí Klusáci v Kulisách Višní			hudba	dobrovolné
20.00–21.30	Studio Beseda	SPAfrica	Studio Julian Hetzel	angličtina, české titulky	16+	divadlo	450 Kč
20.00–21.40	Nové Adalbertinum	Naši Furianti	Nodivse			divadlo	dobrovolné
20.30–21.40	Plenér u Zdrávky	AN-KI	Cia. Ortiga		8+	divadlo	250 / 400 Kč
21.00–22.00	Šapitó u kašny	Kate maple	Kate maple			hudba	dobrovolné
21.00–21.30	Jižní terasy	Školní výlet	Václav Bartoš			divadlo	dobrovolné
21.40–22.25	Studio Beseda	Kitchen Table: SPAfrica	Lektorské oddělení Divadla Drak			debata, doprovodný program	dobrovolné
21.50–23.30	Letní scéna	Jazz Police	Jazz Police			hudba	dobrovolné
22.00–23.10	Plenér u Zdrávky	AN-KI	Cia. Ortiga		8+	divadlo	250 / 400 Kč
22.00–00.00	Šapitó u kašny	Los Kratochvílos	Los Kratochvílos			hudba	dobrovolné
22.00–23.00	Šapitó Žižka	StarTracks	StarTracks			hudba	dobrovolné
22.15–22.45	Městská hudební síň	Confluence	Angela Nwagbo		rodinné	divadlo, hudba, tanec, performance	dobrovolné
22.15–23.15	Radnice	Ošklivé písně o hezkém světě	Inženýr Vladimír			hudba	dobrovolné

R#30